

18/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

האם ממצאי תחקיר צבאי יכולים להוביל לפתיחת הליך משמעותי או פלילי?

תחקיר צבאי מאפשר למערכת הצבאית לבצע תהליכי שיפור וייעול על מנת להפיק לקחים ולמנוע מפגעים עתידיים. בכדי שהגרסה שתימסר בתחקיר תהייה אמינה ככל האפשר נקבע בחוק השיפוט הצבאי חיסיון לממצאיו. יחד עם זאת, במידה וקיים חשד לביצוע עבירה, הדברים שנאמרו בו עשויים לשמש לפתיחת הליך פלילי ו/או משמעותי. עורך-דין צבאי אסף דוק מסביר האם אכן מתקיים חיסיון מוחלט לממצאי תחקיר צבאי, כיצד על חייל לנהוג במידה ועליו להשתתף בתחקיר והאם זה"ל יכול להשתמש בדברים שנאמרו בו בכדי להדיח או לפטר חיילים משירותם הצבאי.

לאחר כל פעולה מבצעית או תרגיל אימונים, זה"ל נוהג לקיים תחקיר מפורט הנוגע לכלל הנתונים והעובדות שהיו באירוע וזאת בכדי להפיק לקחים ולהסיק מסקנות להמשך הדרך. הדבר בעל חשיבות לשם מניעה עתידית של מפגעים וכן מבחינת הפן המבצעי והמקצועי. בחוק השיפוט הצבאי נקבע כי התחקיר כמו גם ממצאיו לא יהוו ראיה קבילה בבית משפט ולא ימסרו למצ"ח (משטרה צבאית חוקרת). זאת כדי להבטיח כי תימסר גרסה אמינה ככל האפשר של העובדות.

האם החוק אכן מקנה הגנה למשתתפי התחקיר כפי שמתיימר להיות?

גורמים בצבא מקבלים לידיהם את ממצאי התחקיר במידה והוא דרוש להם למילוי תפקידם. בנוסף אליהם, פרקליט הצבא הראשי או נציגו מקבלים את התחקיר באירועים מסוימים. לאחר התייעצות עם קצין בעל דרגת אלוף ומעלה הפרקליט או סגנו רשאים להורות על פתיחת חקירה במידה ומצאו בממצאי התחקיר חשד לביצוע עבירה. הפרקליט הצבאי הראשי יתאר את הסיבות לפיהם עלה חשד לביצוע עבירה ולדבריו תהייה השפעה כבירה להחלטה האם תיפתח חקירה פלילית. המידע שנאסף בתחקיר והדברים שנאמרו בו עשויים להשפיע על משתתפי התחקיר בחקירת מצ"ח. בנוסף לאמור, חלקים ממצאי התחקיר או כולו עשויים להגיע לאדם אליו הקשור לחקירה או לגוף ציבורי וזאת לאחר שהרמטכ"ל מאשר זאת לפי החוק. פרטים שנאמרו בחקירה עשויים להגיע לתקשורת, דבר בעל השפעה רת גורל על תוצאות ההליך.

האם זה"ל יכול להשתמש בממצאי התחקיר על מנת להדיח או לפטר חיילים מתפקידם?

דברים שנאמרו בתחקיר יכולים לשמש לפתיחת הליך פלילי או הליך משמעותי, או שניהם יחד, נגד משתתפי התחקיר. הללו עשויים להוביל בתורם להדחה או לפיטורים של נגדים ו/או קצינים מקבע.

כיצד על חייל לנהוג במידה ועליו להשתתף בתחקיר צבאי?

על חייל או מפקד להיות מודעים למשמעויות הנגזרות מדבריהם במידה ועליהם להשתתף בתחקיר צבאי. חל איסור לשקר במהלך התחקיר וזכות השתיקה לא עומדת למשתתפיו. במידה והייתם מעורבים בתאונה או תקלה מבצעית שלאחריה הוחלט לבצע תחקיר צבאי, חשוב שתפנו לעורך דין צבאי שיסייע להציג את גרסתכם באופן מיטבי. עורך דין הבקיא ברזי חוק השיפוט הצבאי, בנהלים ובפקודות ילווה אותך בהמשך ההליך ויצוין אילו דברים עליך לומר מפאת העובדה כי החיסיון החל עליך מוגבל.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

זומנת לתחקיר צבאי או חקירה במצ"ח?

לרשותה של מערכת הצבאית האפשרות לבצע תחקיר, כלי חשוב מעין כמוהו, על מנת שתוכל לקיים תהליכי שיפור ולנסות למנוע, ככל הניתן, מפגעים עתידיים. בכדי לאפשר למפקדים ולחייילים כאחד, לבצע את ההליך באופן מיטבי נקבע חיסיון על דבריהם. יחד עם זאת, במקרים מסוימים, כדוגמה כאשר קיים חשד לביצוע עבירה, החיסיון על ממצאי התחקיר איננו מוחלט. עליכם לדעת כי הדברים שתאמרו בתחקיר עשויים להיות בעלי השלכה משמעותית שעשויים אף להוביל לפתיחתו של הליך פלילי ו/או הליך משמעותי. לכן, כדאי לשקול היטב את המילים שייאמרו רצוי לאחר היוועצות עם עורך דין צבאי. במידה ואתה זקוק לייעוץ מקצועי בנושא זה, ניתן ליצור עימנו קשר בטלפון **052-6885006** או להשאיר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.